

BILAGA 1

Maglehems vattenskyddsområde

Förslag till skyddsföreskrifter

Tekniska förvaltningen 2023-11-14

Introduktion

Skyddsområdet är inrättat med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken och är indelat i en primär, en sekundär och en tertiär skyddszon. Föreskrifter är inrättade med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken och gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad karta över skyddsområdet. Föreskrifterna 1 och 2 §§ är även inrättade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Syftet med vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna är att minimera riskerna för negativ påverkan på den kommunala vattentäkten i Maglehem, som försörjer Maglehems samhälle med dricksvatten. Skyddsföreskrifterna är ett förtydligande för just denna vattentäkt av de allmänna hänsynsreglerna enligt miljöbalkens kapitel 2.

Allmänt sett är syftet med vattenskyddsområden att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv. Dessa föreskrifter syftar till att uppnå detta för vattentäkten i Maglehem.

Huvudman för vattentäkten är Tekniska förvaltningen, Kristianstads kommun. Tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden som fastställts av länsstyrelsen är länsstyrelsen som dock kan överlåta tillsynsansvaret på kommunen. Skyddsområdet berör två kommuner, Kristianstad och Simrishamn. Tillstånd eller anmälan ska hanteras av den kommun frågan berör.

Utöver dessa föreskrifter kan det också finnas regler enligt annan lagstiftning. Upplysningarna i skyddsföreskrifterna syftar till att belysa sådan särskilt viktig lagstiftning som berör gällande paragraf. De ord som är markerade med kursiv stil i föreskrifterna är definierade under avsnittet ”Definitioner i dessa föreskrifter” under allmänna upplysningar.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänsten, telefon 044-200 400 eller 112

Medborgarcentrum, Kristianstads kommun, telefon 044-13 50 00

§1 Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av mer än 50 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* är förbjuden.

Förbud ersätts av tillståndsplikt för hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning.

Från förbud och tillståndsplikt är undantaget användning i maskiners och fordons egna tankar samt transporter genom skyddszonen.

Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Installation av ny cistern eller permanent behållare för petroleumprodukter i mark är förbjuden.

Installation av cistern eller annan permanent behållare för mer än 150 liter petroleumprodukter ovan mark kräver tillstånd.

Hantering av upp till 150 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Tertiär skyddszon

Installation av ny cistern eller permanent behållare för petroleumprodukter i mark är förbjuden.

Installation av cistern eller annan permanent behållare för mer än 150 liter petroleumprodukter ovan mark kräver tillstånd.

Hantering av upp till 150 liter petroleumprodukter och andra *brandfarliga vätskor* ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Uppllysning

Hantering av mer än 150 liter brandfarliga vätskor (inklusive eldningsolja) inom ett vattenskyddsområde regleras enligt NFS 2021:10. Cisterner i och ovan mark samt rörledningar ska, med vissa undantag, ha sekundärt skydd inom vattentäktzon, primär zon samt sekundär zon enligt 4 kap. 1 § NFS 2021:10. Informationsskyldighet gäller vid installation av cistern samt hantering enligt 3 kap. NFS 2021:10. Föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken som innehåller strängare krav gäller framför NFS 2021:10.

Bestämmelser om tillstånd till hantering av brandfarliga och explosiva varor finns i Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, med undantag förtecknade i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor (MSBFS 2013:3).

§2 Arbetsfordon

Primär skyddszon

Tvätt av arbetsfordon med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier, på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken, är förbjudet.

Uppställning av arbetsfordon är förbjudet, om dessa ej är utrustade med skyddsanordning eller uppställda på sådan yta att eventuellt spill och läckage lätt kan upptäckas och samlas upp innan det når omgivande mark, vatten eller brunnar.

Yrkesmässig användning av arbetsfordon får endast ske om saneringsberedskap upprätthålls. Arbetsfordon som endast kör genom vattenskyddsområdet undantas från detta krav.

Sekundär skyddszon

Tvätt av arbetsfordon med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier, på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken, är förbjudet.

Uppställning av arbetsfordon är förbjudet, om dessa ej är utrustade med skyddsanordning eller uppställda på sådan yta att eventuellt spill och läckage lätt kan upptäckas och samlas upp innan det når omgivande mark, vatten eller brunnar.

Yrkesmässig användning av arbetsfordon får endast ske om saneringsberedskap upprätthålls. Arbetsfordon som endast kör genom vattenskyddsområdet undantas från detta krav.

Upplysning

Enligt de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens kap 2 gäller enligt 3 § att alla som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra skyddsåtgärder och försiktighetsåtgärder etc., som behövs för att förebygga skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. Paragraf 6 i miljöbalken kap 2 tar upp att för en verksamhet eller åtgärd skall en plats väljas, som är lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

En rimlig bedömning utifrån ovanstående är att hänsyn ska tas bland annat till risken för förorening av grundvatten vid tvätt av motorfordon. Tvätt av personbilar rekommenderas ske i tvättanläggning för fordonstvätt, alternativt på en gräsmatta.

§3 Kemiska bekämpningsmedel

Primär skyddszon

All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. Från förbudet undantas de av Kemikalieinspektionen beslutade undantag enligt bilaga 15 KIFS 2008:3 om bekämpningsmedel, då istället tillstånd krävs av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Från förbudet undantas även hastigt påkallad punktsanering, yrkesmässig, mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor underrättas nästföljande arbetsdag om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Sekundär skyddszon

All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte vid bekämpning som har karaktär av punktbehandling. Tillstånd krävs inte heller för hastigt påkallad punktsanering mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor underrättas nästföljande arbetsdag om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Tertiär skyddszon

All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte vid bekämpning som har karaktär av *punktbehandling*. Tillstånd krävs inte heller för hastigt påkallad *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa, enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, under förutsättning att kommunens nämnd för miljöfrågor underrättas nästföljande arbetsdag om varje sådan åtgärd, och att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Upplysning

I övrigt gäller förordning (SFS 2021:229) om ändring i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.

OBSERVERA SÄRSKILT: Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen Skåne) är det förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel inom naturreservaten. Inom dessa områden gäller alltså inte undantaget enligt särskild förteckning. Detta innebär också att det finns områden inom sekundär och tertiär skyddszon där det är förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel trots att det enligt dessa föreskrifter är tillståndsplikt. Se figur 14 i det tekniska underlaget.

§ 4 Växtnäring

Primär skyddszon

Lagring av stallgödsel och avloppsslam direkt på mark eller i anläggning som direkt eller indirekt kan laka till grundvattnet är förbjudet.

Anordning av ytterligare gödselanläggningar är förbjudet. Ändring av befintliga gödselanläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Yrkesmässig spridning av *växtnäring* kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida verksamheten inte kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Sekundär skyddszon

Lagring av stallgödsel och avloppsslam direkt på mark eller i anläggning som direkt eller indirekt kan laka till grundvattnet är förbjudet, med undantag för tillfällig lagring under högst tre veckor i form av stuka i fält.

Anordning av ytterligare gödselanläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintliga gödselanläggningar kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Yrkesmässig spridning av *växtnäring* kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida verksamheten inte kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Uppllysning

En anmälan om spridning av växtnäring ska innehålla information med syfte att underlätta bedömningen av risk för kväveläckage, och vara inlämnad senast den 28 februari. Omfattar växtodlingsplanen en flerårig växtföljd avses senast den 28 februari år ett för växtföljden.

Att ersätta en befintlig gödselanläggning med en ny, och därmed ta den gamla ur drift, ses här som en ändring av befintlig anläggning. Detta gäller även vid utökning av lagringskapaciteten i befintlig anläggning, under förutsättning att bästa tillgängliga teknik används.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att gödsla eller omföra naturbetesmark till kultiverad betesmark inom naturreservaten.

I övrigt gäller Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om miljöhänsyn i jordbruket.

§ 5 Upplag

Primär skyddszon

Upplag på mer än 100 m³ av timmer, GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån eller övriga vedprodukter utomhus kräver anmälan.

Upplag av asfalt, oljegrus eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel (som inte är salt) är förbjudet.

Upplag utomhus av salt för halkbekämpning, dammbindning eller annan användning på mark är förbjudet.

Upplag inomhus av mer än 50 kg salt för halkbekämpning, dammbindning eller annan användning på mark är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Upplag på mer än 500 m³ av timmer, GROT (grenar och toppar), bark, flis, spån eller övriga vedprodukter utomhus kräver anmälan.

Upplag av asfalt, oljegrus eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel (som inte är salt) är förbjudet.

Upplag av mer än 50 kg salt för halkbekämpning, dammbindning eller annan användning på mark kräver anmälan.

Tertiär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel (som inte är salt) kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Uppllysning

Enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och Miljöprövningsförordning (2013:251) är lagring över 2000 m³ fub anmälningspliktig verksamhet. Miljö- och hälsoskyddskontoret tillhandahåller blankett för anmälan. På blanketten finns möjlighet att markera ifall timmerupplaget kommer att ske inom vattenskyddsområde.

I övrigt gäller Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (SFS 1979:429).

Enligt föreskrifter för Möllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen inom naturreservaten.

§ 6 Avledning av avlopps- och dagvatten

Primär skyddszon

Det är förbjudet att anordna nya enskilda avloppsanläggningar för vattentoaletter och/eller *BDT-vatten* med grundvattnet som direkt eller indirekt recipient.

Infiltration av dagvatten uppsamlat från trafikerade ytor är förbjuden.

Ändring av avloppsanordningar eller anläggandet av nya ledningar för avloppsvatten kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Infiltration av dagvatten uppsamlat från trafikerade ytor kräver tillstånd.

Uppllysning

Inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas kräver alltid tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor enligt 13 § förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Enligt 14 § förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor vid ändring av sådana avloppsanordningar som avses i ovanstående stycke, ifall åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning.

Att avloppsledningar ska vara slutna är reglerat i 16 § förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och att bästa möjliga teknik ska användas framgår av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Enligt beslut 2008-12-10 av miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstad förväntas så kallad "hög skyddsnivå" gälla för enskilda avloppsanläggningar inom bland annat vattenskyddsområden (primär och sekundär zon) liksom inom samlad bebyggelse.

För dagvatten, se även Kristianstads kommuns dagvattenpolicy (antagen av kommunfullmäktige mars 2010).

§7 Hantering av avfall och snö

Primär skyddszon

Förvaring utomhus eller direkt på mark av avfall utöver normala hushållsmängder är förbjudet. Trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta är undantaget förbudet.

Nedgrävning av avfall är förbjudet.

Deponering av snö från mindre sårbar skyddszon eller utanför vattenskyddsområde till mer sårbar skyddszon är förbjudet.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Sekundär skyddszon

Förvaring utomhus eller direkt på mark av avfall utöver normala hushållsmängder är förbjudet. Trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta är undantaget förbudet.

Nedgrävning av avfall är förbjudet.

Deponering av snö från mindre sårbar skyddszon eller utanför vattenskyddsområde till mer sårbar skyddszon är förbjudet.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Upplysning:

Enligt sorteringsguiden från Renhållningen Kristianstad lämnas farligt avfall på en återvinningscentral. Den närmaste för Maglehems innevånare är den i Degeberga.

För kompostering av matavfall krävs anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor enligt 45§ avfallsförordningen (SFS 2011:927).

Uppläggning av snö är att betrakta som miljöfarlig verksamhet (i enlighet med 9 kap 1§ miljöbalken).

Generellt gäller att för nedgrävning av hästdjur krävs medgivande av Länsstyrelsen enligt Statens jordbruksverks föreskrifter, men enligt ovanstående är det alltså förbjudet i den primära och sekundära zonen. I Kristianstads kommun får hästdjur inte begravas inom vattenskyddsområde eller inom 200 meter från vattentäkt.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att anordna upplag annat än tillfälligt för områdets skötselbehov inom naturreservaten.

§8 Övrig miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Nyetablering av *miljöfarlig verksamhet* kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Nyetablering av *miljöfarlig verksamhet* kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Tertiär skyddszon

Nyetablering av *miljöfarlig verksamhet* kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Upplysning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen tillhandahåller blanketter för anmälan om nyetablering och ändring av befintlig anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet.

Enligt föreskrifter för Møllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att uppföra byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning inom naturreservaten.

Se vidare förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och Miljöprövningsförordningen (2013:251).

§9 Tåktverksamhet, schakt- och anläggningsarbeten

Primär skyddszon

Nyetablering av tåktverksamhet är förbjudet.

Husbehovsuttag av sand och grus omfattande mer än 100 m³ är förbjuden.

Större schaktningsarbete, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Verksamheter där dessa moment utgör en del av en verksamhet med tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken undantas från tillståndsplikten.

Sekundär skyddszon

Nyetablering av tåktverksamhet är förbjudet.

Husbehovsuttag av sand och grus är undantaget förbudet.

Större schaktningsarbete, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Verksamheter där dessa moment utgör en del av en verksamhet med tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken undantas från tillståndsplikten.

Tertiär skyddszon

Nyetablering av tåktverksamhet är förbjudet.

Husbehovsuttag av sand och grus är undantaget förbudet.

Anläggningsarbeten som påverkar berget kräver tillstånd. Övriga större schaktningsarbeten, spontning eller liknande undersökningar kräver anmälan. Verksamheter där dessa moment utgör en del av en verksamhet med tillstånd enligt 9 kap. eller 11 kap. miljöbalken undantas från tillstånds- och anmälningsplikten.

Upplysning

Se definitionen av husbehovsuttag för motivering av gränsen 100 m³.

Enligt föreskrifter för Möllegårdens, Kumlans och Maglehems naturreservat (fastställda av Länsstyrelsen) är det förbjudet att bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut inom naturreservaten.

§10 Energianläggningar

Primär skyddszon

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg, grundvatten och jord är förbjudna.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Energianläggningar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg och grundvatten är förbjudna.

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintliga energianläggningar i berg och grundvatten kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ändring av befintliga energianläggningar i jord kräver anmälan.

Energianläggningar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Tertiär skyddszon

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg är förbjudna.

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur grundvatten kräver tillstånd.

Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord kräver anmälan.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver anmälan.

Energianläggningar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Upplysning

Det är förbjudet att utan anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17§ förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

§ 11 Vattentäkter

Primär skyddszon

Nya bergborrade och grävda brunnar är förbjudet.

Ersättningsbrunn för befintlig enskild vattentäkt i berg kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ersättningsbrunn för befintlig enskild vattentäkt i jord kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Brunnar för vattenförsörjning som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Nya bergborrade brunnar är förbjudet.

Nya grävda brunnar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Ersättningsbrunn för befintlig enskild vattentäkt i berg och jord kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Brunnar för vattenförsörjning som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Tertiär zon

Nya bergborrade brunnar kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor

Nya grävda brunnar kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor

Ersättande brunnar i berg kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Brunnar som inte längre är i bruk ska avställas, tätas och anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor.

§12 Hälsa- och miljöfarliga ämnen

Primär skyddszon

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Tertiär skyddszon

Övrig *hantering* av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden, om hanteringen på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, såvida inte hanteringen är prövad på annat sätt enligt miljöbalken. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, om hanteringen sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

13 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den XX XXXX 20XX. Enligt 7 kap 22§ miljöbalken gäller föreskrifterna även m de överklagas.

För verksamhet som pågår när föreskrifterna träder i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter och som inte är förbjudna enligt äldre föreskrifter börjar förbudet gälla två år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

För verksamhet som pågår när föreskrifterna träder i kraft och som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter och som inte har varit tillstånds- eller anmälningspliktig enligt äldre föreskrifter gäller att verksamheten får bedrivas, utan hinder av tillstånds- eller anmälningsplikten, intill dagen två år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter. Därefter får verksamheten endast bedrivas om den som bedriver verksamheten senast den dagen lämnat in en ansökan om tillstånd eller gjort en anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Befintliga cisterner i sekundär zon ska ha sekundärt skydd inom tre år efter föreskrifterna har trätt i kraft.

14 § Allmänna bestämmelser

Dessa föreskrifter gäller inom det vattenskyddsområde som angivits på bifogad skyddsområdeskarta.

Ansökan om tillstånd eller anmälan ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden i respektive kommun som åtgärden berör.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats enligt 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) eller 11 kap. (vattenverksamhet) miljöbalken eller enligt förordning utfärdad med stöd av dessa kapitel i miljöbalken.

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för drift, utveckling och underhåll av huvudmannens grundvattentäkt inom vattenskyddsområdet.

Allmänna upplysningar

Föreskrifterna innebär inskränkningar i rätten att förfoga över de fastigheter som omfattas av vattenskyddsområdet och riktar sig i första hand till markägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter i området.

Definitioner i dessa föreskrifter

Avfall avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med (MB 15 kap 1 §).

Arbetsfordon avser traktorer, entreprenadmaskiner, skogsmaskiner, lastbilar, bussar och liknande.

Avloppsledning avser ledning för spillvatten, dagvatten, kylvatten och dräneringsvatten.

Avloppsvatten avser spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning eller vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats (MB 9 kap 2 §).

BDT-vatten avser avloppsvatten från bad, disk och tvätt.

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C enligt 6 § förordningen (1998:1145) om brandfarliga och explosiva varor samt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1998:3) om brandfarliga gaser och vätskor.

Dagvatten är tillfälligt förekommande avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten (TNC 1995). Dagvatten som avleds inom detaljplan, som inte görs enbart för en viss eller vissa fastigheters räkning, är i miljöbalken (9 kap 2§) definierat som avloppsvatten och utsläpp av sådant dagvatten är därmed miljöfarlig verksamhet.

Farligt avfall avser sådant avfall som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 2 till Avfallsförordningen (2001:1063) eller annat avfall som har en eller flera av de egenskaper som anges i bilaga 3 till samma förordning.

Farligt gods avser gods som består av eller innehåller:

- explosiva ämnen och föremål
- gaser

- brandfarliga vätskor brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosiva ämnen,
- självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten
 - oxiderande ämnen och organiska peroxider
 - giftiga och smittförande ämnen
 - radioaktiva ämnen
 - frätande ämnen
 - övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket punkt 9 lagen (SFS 2006:263) om transport av farligt gods.

Hantering avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning (MB 14 kap 2 §).

Husbehovsuttag definieras i detta sammanhang som det totala uttaget av sand och grus upp till 100 m³, även om det görs under flera år. Enligt Naturvårdsverket (Handbok 2003:1 Prövning av täkter Handbok med allmänna råd. April 2003) anses täkter med uttag mindre än 100 m³ generellt vara så små att de inte kan komma att medföra någon skada av betydelse för miljön eller hushållningen med naturresurserna. I handboken (2003:1) anger Naturvårdsverket att i särskilt skyddsvärda områden får tillståndsplikten för uttag av naturgrus eller morän sättas redan vid uttag av 100 m³. C4 Teknik gör bedömningen att denna gräns är en rimlig gräns för förbudet mot hushållsuttag av sand och grus.

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, brinner inte och reagerar inte fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, inte heller bryts det ned biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa (3 § förordningen (SFS 2001:512) om deponering av avfall).

Kemiskt bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (MB 14 kap 2 §). Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

MB avser miljöbalken

Miljöfarlig verksamhet för Definitionen av miljöfarlig verksamhet hänvisas till miljöbalken 9 kap 1§. Förbudet omfattar alltså verksamheter, oavsett provningsnivå, från U till A.

Punktbehandling avser t ex:

- bekämpning som utförs med sprayburkar för hushållsbruk,
- bekämpning eller behandling av en stam eller ett rotsystem i taget om den använda metoden har sådan precision att inget bekämpningsmedel hamnar någon annanstans än på det avsedda objektet och endast täcker/berör en begränsad del av objektet – t ex fickning eller pensling/avstrykning.

Som punktbehandling räknas dock inte fläckvis behandling runt skogsplantor över ett helt hygge, bekämpning på enbart greener inom en golfbana, inte heller kan en totalinsats fördelad över flera tätt på varandra följande spridningstillfällen räknas som punktbehandlingar (jämför Naturvårdsverkets allmänna råd 97:3).

Punktsanering avser åtgärder som på ett begränsat område vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller tillfällig (jämför Naturvårdsverkets allmänna råd 97:3).

Råvatten avser grund- eller ytvatten som efter beredning kan användas till dricksvatten.

Sekundär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En tät invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Tertiär skyddszon omfattar markområden som kan påverka vattentäkten negativt i ett långtidsperspektiv. Syftet med tertiära zonen är att det är en uppmärksamhetszon i samband med planläggning och övrig tillståndsprövning etc.

Växtnäring avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin), avloppsslam, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock inte gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig – för att någon ska anses yrkesmässig bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska anses vara yrkesmässigt. Verksamheten behöver inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsen mot hobbyverksamhet.

I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp.

Påföljd

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet orsakar en skada eller en risk för skada eller annan olägenhet i vattenskyddsområdet döms till böter eller fängelse i högst två år enligt 29 kap 2 § MB.

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyddsföreskrifterna döms till böter för förseelse mot områdesskydd enligt 29 kap 2a § MB.

Hänsynsregler

I miljöbalkens andra kapitel finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd, ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Bekämpningsmedel undantagna från spridningsförbud

Vissa bekämpningsmedel är undantagna från förbudet att hanteras inom vattenskyddsområde (primär, sekundär och tertiär zon), men i vissa fall är de tillståndspliktiga, alternativt fria att använda. Se § 3 Bekämpningsmedel i föreskrifterna ovan.

Uppsättning av skyltar

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp informationsskyltar om skyddsområde för grundvattentäkt enligt Naturvårdsverkets rekommendationer. För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (SFS 1971:948) tillstånd av väghållningsmyndighet.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap 1 § lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till kommunens räddningstjänst telefon: 044-200 400 (vid akut fara telefon: 112), samt till huvudmannen för vattentäkten, tekniska förvaltningen via Medborgarcentrum: 044-13 50 00. Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Transport av farligt gods

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (MSBFS 2018:5) redogör för de krav (inklusive miljö- och säkerhetskrav) som ställs på verksamheter som transporterar farligt gods.

Överklagande

Länsstyrelsens beslut om vattenskyddsområde överklagas till regeringen (18 kap 1 § MB) och kommunens beslut överklagas till länsstyrelsen (19 kap 1 § MB).

Ersättning

Enligt 31 kap 4 § MB har fastighetsägare rätt till ersättning från kommunen på grund av beslut som gäller föreskrifter enligt bland annat 7 kap 22 § MB om åtgärder och inskränkningar som rör vattenskyddsområden, om beslutet innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Ersättning utgår dock inte för den förlust som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift. Enligt 31 kap 13 § MB, om överenskommelse inte träffas om ersättning eller inlösen av fastighet, kan den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen, väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot den som är skyldig att betala ersättning eller inlösa fastigheten. Sådan talan ska väckas inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. Rätten till ersättning eller inlösen

går annars förlorad. Om berörd fastighetsägare inte träffat överenskommelse med kommunen får anspråk på ersättning prövas av mark- och miljödomstolen som första instans.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger får den som fastställt vattenskyddsföreskrifter medge dispens från dessa enligt 7 kap 22 § MB. I samband med sådan prövning kan den som fastställt föreskrifterna föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening enligt 16 kap 2 § MB. Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd, anmälningar och tillsyn

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av respektive kommuns nämnd för miljöfrågor. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor ska anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst sex veckor. Tillstånd kan förenas med villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening.

Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten, tekniska förvaltningen. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänsten, telefon 044-200 400 eller 112

Medborgarcentrum, Kristianstads kommun, telefon 044-13 50 00